ANUL III — Nr. 852. O SINGURĂ EDIȚIE LUNI, 10 IUNIE 1891

NUMĔRUL 10 BANĬ

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNI
și se plătesc tot-d'a-una 'nainte

In Bucureștĭ la casa Administrațieĭ.
Din *Județe* și *Străinătate* prin mandate postale.
Un an în țară 30 leĭ; în străinĕtate 50
Șease lunĭ „ 15 „ „ „ 25
Treĭ lunĭ „ 8 „ „ „ 13
Un număr în Străinĕtate 15 banĭ

MANUSCRISELE NU SE NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești, Române! de cuiŭ strein în casă.
V. Alexandri.

NUMĔRUL 10 BANĬ

ANUNCIURILE
Din BUCUREȘTĬ și JUDEȚE se primesc:
NUMAĬ la ADMINISTRAȚIE.
Din STRĂINĔTATE, direct la administrație și la toate Oficiile de publicitate.
Anunciurĭ la pagina IV . . . . . 0.30 b. linia
„ „ „ III . . . . . . 2.— leĭ „
„ „ „ II . . . . . . 3.— leĭ „
Inserțiunele și Reclamele 3 leĭ rândul.
LA PARIS, ziarul se găsește de vênzare cu numĕrul la kioșcul No. 117, Boulevard St.-Michel.

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

Bucureștĭ, 9 Iunie 1891

SEPTAMANA

Catastrofa întâmplată la Moenchenstein (Elveția) trenuluĭ, care plecase din Bâle și pricinuită de ruperea unuĭ pod în momentul trecereĭ, a emoționat toată Europa.

Până azĭ, de și s'aŭ scos de sub dărămăturile vagoanelor maĭ mult de o sută de morțĭ, încă nu se cunoaște numĕrul adevĕrat al victimelor.

Descrierea, pe care o găsim în presa streină asupra acesteĭ nenorocirĭ, dă amănunte îngrozitoare. Dacă cititoriĭ noștri aŭ nevoie de emoțiunĭ puternice, le vom descrie în puține cuvinte cum s'a petrecut catastrofa.

La 2 Iunie, pe la orele 2 și un sfert p. m. un tren ordinar eșia din gara Bâle. In capul trenuluĭ se aflaŭ douĕ mașinĭ, apoĭ un vagon de clasa I, unul de a II-a, un vagon poștal, un vagon de bagage și șapte vagoane de clasa III-a.

Aceste din urmă vagoane eraŭ aproape pline de pasagerĭ. In tot trenul se aflaŭ ca la 600 de persoane.

La 5 kilometri de Bâle se afla podul de la Moenchenstein, peste rîul Birse, foarte umflat în acest moment.

Cea dintâiŭ mașină trecuse deja podul, când acesta se surpă. Mașinele și cele dintâiŭ treĭ vagoane căzură în apă, al patrulea vagon fu rĕsturnat pe jumĕtate, iar al cincelea remase atârnat între pod și sfărîmăturĭ. Cele-lalte vagoane remaseră pe șine. Mașina dintâiŭ a căzut cu roatele în sus, a doua pe roate, iar vagoanele de clasa I și II fură literalmente măcinate. Priveliștea era înfiorătoare. Țipetele și gemetele răniților resunaŭ din toate părțile umplênd de jale pe ceĭ remașĭ viĭ și neatinșĭ.

Toțĭ călătoriĭ din vagoanele căzute, aŭ fost zdrobițĭ saŭ înecațĭ. Dintre ceĭ din vagoanele remase pe șine, din cauza zguduitureĭ cu care s'a făcut oprirea, sunt foarte mulțĭ grav rănițĭ, avênd picioarele frînte. Se crede că numĕrul morților e de 112 și al răniților de 130.

Cum orĭ și cine își poate închipui, ajutoare aŭ sosit îndată și, ceea ce a fost maĭ sfâșietor, a fost sosirea rudelor victimelor, carĭ fuseseră scoase și așezate pe malul rîuluĭ Birse.

Din ziua catastrofeĭ și până azĭ continuă îngroparea cadavrelor și încă nu s'a sfîrșit.

Și când te gândeștĭ, această mare nenorocire se datorește șarlatanieĭ fabricanților nemțĭ, carĭ aŭ furnizat ferăria poduluĭ de la Moenchenstein, nu știĭ pe cine să osîndeștĭ maĭ mult: pe nesățioșiĭ aceștia, cărora câștigul leal pentru marfa bună nu le ajunge, orĭ pe proștiĭ pușĭ în capul drumurilor de fier, carĭ se lasă să fie păcălițĭ de șarlataniĭ spoliatorĭ din Germania?

Să respundă D. Duca, dacă-ĭ dă mâna.

* * *

Ceea-ce preocupă încă pe toată lumea politico-diplomatică este tripla alianță și reînoirea eĭ.

Ziarele austriace și oficioasele italiene daŭ fel de fel de știrĭ tendențioase pentru a dovedi soliditatea frînghiilor carĭ leagă pe ceĭ treĭ suveranĭ din Europa centrală; dar aceste știrĭ par a dovedi tocmaĭ, că numaĭ puțin săpun democratic ar ajunge, pentru ca frânghiele de legătură a suveranilor, să devie frînghiĭ de spînzurătoare.

Așa de exemplu, un ziar italian anunță că în curênd va avea loc o mare revistă navală a flotelor tripleĭ alianțe făcută de ceĭ treĭ monarchĭ aliațĭ.

Pe de altă parte, o telegramă din Roma, publicată tot într'un ziar al tripleĭ alianțe, anunță că radicaliĭ italienĭ aŭ ținut în ziua de 4 Iunie o mare întrunire la Roma, în contra tripleĭ alianțe.

Intrunirea a ales o comisiune cu însărcinarea de a organiza o campanie generală în contra tripleĭ alianțe. Comisiunea a decis să se ție *meetingurĭ* pe această temă în 130 de orașe ale Italieĭ în aceeașĭ zi.

Agitația va începe printr'un apel către poporul italian și print'o conferință a profesoruluĭ universitar Bovio.

Și, pe când în Italia se începe o luptă serioasă, pe când în Austria conflictul între naționalitățĭ e maĭ acut ca orĭ când, în ziarul *Hamburger Correspondent* se vorbește cu seriozitate de o propunere venită din Franța, care tinde la retrocedarea Lorenei către această din urmă putere, lucru care ar putea pune capĕt încordăreĭ dintre Germania și Franța.

Precum se vede, cu toată parada rĕsboinică pe care o fac guvernele statelor marĭ din Europa apusană, fie-care caută să găsească o soluție a crizeĭ militarismuluĭ pe cale pacinică, fiind-că toate sunt prea împovĕrate de colosalele cheltuelĭ militare, pe carĭ le-aŭ făcut.

De sigur că o înțelegere pe cale pacinică ar fi maĭ folositoare întregeĭ Europe, de cât groaznicele urmărĭ ale unuĭ rĕsboiŭ general.

* * *

In peninsula Balcanică pare a se pregăti ce-va.

Contele Ignatief și prințul Nikita al Muntenegruluĭ vor sosi la Belgrad, fostul prim-ministru al Greciei, Tricupis, a fost deja acolo, iar prințul Ferdinand al Bulgarieĭ a fost primit în audiență privată de Impăratul Austrieĭ.

Vĕ închipuițĭ ce combinațiiĭ fac ziarele de diferite.... monezĭ pe seama acestor vizite.

Noĭ vedem în ele un lucru simplu și mereŭ același: Rusia vrea să doboare pe Austria în Orient și aceasta nu se lasă. Una are pe Nichita, cea-l'altă are pe Ferdinand de Coburg, doĭ agențĭ în sens opus.

Din toate vizitele aceste, maĭ însemnată pentru noĭ este aceea a D-luĭ Tricupis, care va veni și la Bucureștĭ. In toastul pe care l-a ținut la Belgrad, barbatul de stat elin a accentuat mult ideia uneĭ confederațiĭ Balcanice și orĭ cine este democrat înțelege că aceasta e singura cale, care ne-ar aduce pe toțĭ, noĭ mititeiĭ și slabiĭ Orientuluĭ, la o scăpare sigură de Ignatiefĭ și de Kalnoki.

Inceputul pare a se face, să profităm de ocazie.

* * *

Pe când Europa întreagă e frământată de chestiunĭ atât de marĭ, la noĭ Parlamentul dă priveliștea unuĭ mare biuroŭ telegrafic, în care se expediază depeșile constituționale către puterea esecutivă, bine înțeles cu toată urgența și cu toate greșelile ortografice inerente sistemuluĭ telegrafic...

Iar când se găsesc telegrafiștĭ recalcitranțĭ, atuncĭ pila de la Răcăciunĭ face explozie și miniștri rîd.

Scandalul de maĭ erĭ n'a avut nicĭ o înrîurire asupra majorităței actuale. Bugetele se votează cu iuțeala fulgeruluĭ, iar eroul zileĭ, D. Popovicĭ, începe să cadă în uitare, cu atât maĭ mult, cu cât prudența îl îndeamnă să nu vie la Cameră.

Uniĭ atribue lipsa luĭ de la ședința votuluĭ dat de o parte din majoritate, care—sub searbăda inspirație a D-luĭ Pĕucescu—a desaprobat *faptul*(!) în termenĭ duioșĭ.

Alțiĭ însă, între carĭ și subsemnatul, sunt de părere că D. Popovicĭ, cunoaște în destul grosimea păturеĭ care acopere fața celor din majoritate și nu vine la Cameră, fiind-că se îndoiește că pielea de pe spinarea D-sale e tot atât de rezistentă ca aceea de pe obrazul întregeĭ majorităţĭ, din care face parte.

Neagu.

TELEGRAME

CONSTANTINOPOL, 8 Iunie.— Se asigură că ministerul polițieĭ a primit o depeșă, care anunță arestarea luĭ Anastasse, șeful tâlharilor din Cekeskioĭ. — Această știre cere o confirmare, care nu se poate obține înainte de astă seară.

LONDRA, 8 Iunie. — Lord Salysbury a primit o deputație a ligeĭ comerciale a Regatuluĭ; maĭ mulțĭ membriĭ aĭ CamereĬ făceaŭ parte. Deputațiunea a cerut să se ia mĕsurĭ pentru a suprima tractatele care împedică coloniile de a acorda Englitereĭ condițiunĭ comerciale maĭ favorabile de cât celor-lalte țărĭ.

Lord Salisbury a declarat că este cu neputință să denunțe numaĭ articolele relative la coloniĭ, dar că guvernul va căuta să depărteze aceste articole cu cea dintâiŭ ocazie care s'ar prezenta.

LONDRA, 8 Iunie. — *Times* află din Constantinopol, că știrĭ din Jomen anunță o nouă luptă între trupele turceștĭ și triburile revoltate. Turciĭ aŭ fost bătuțĭ și aŭ suferit pierderĭ marĭ. Este temere ca mișcarea să nu câștige Hedjaz unde pelerinii sunt foarte numeroșĭ.

??

Astă-zĭ D. Lascar Catargiu, prim ministru al M. S. Domnitoruluĭ Carol I la 1866 face parte din cabinet.

Il întrebăm dar:

Ce se face cu ceĭ 12.000 galbenĭ dăruițĭ de Carol I prin scrisoarea Sa din 2 (14) Iunie 1866 adresata Ministruluĭ de culte C. A. Rosetti și publicată în „Monitorul” cu Nr. 118?

Care este așezământul de binefacere fondat cu această sumă?

Dacă baniĭ s'aŭ capitalizat, cât reprezintă astă-zĭ suma dăruită?

REVOLUȚIA DIN SIRIA

Telegramele sosite din Constantinopol ne vestesc că censura cea maĭ riguroasă este aplicată asupra știrilor ce pornesc din Jemen. Dupe informațiunĭ particulare venite din Alexandria, guvernul din Jemen și toate autoritățile turceștĭ aŭ fost asasinațĭ de rebelĭ. Arabiĭ sunt revoltațĭ și aŭ luat în stăpânire țara.

Ceea ce este sigur este că guvernul a pornit treĭ nave din Loyd, carĭ aŭ părăsit ierĭ Constantinopolul, pline cu trupe și munițiunĭ destinate pentru Jemen.

Douĕ Dileme

— *Ce este o dilemă?*

— *O dilemă este un argument prezentând douĕ propozițiunĭ, contradictorie, din care să lasă adversaruluĭ alternativa, convins că una saŭ alta 'l va convinge.*

Iată dilema în care amicul meŭ C. G. Costa-Foru pune pe liberaliĭ-naționalĭ în chestiunea creditului de 45 milioane pentru fortificărĭ.

O extrag din ziarul „Bucarest“ No. 405:

Din douĕ una:

Saŭ fortificațiile nu aŭ avut nicĭ o dată significațiunea pe care partidul liberal-național a recunoscut'o, când era la putere;—**Apărarea Țĕreĭ.**

Saŭ dacă aŭ avut atuncĭ acea significațiune, trebue să o aibă și astăzĭ.

In primul caz a înșelat Țara până la 1888.

In al doilea trebue mântuit ceea ce s'a început, orĭ carĭ ar fi bărbațiĭ ce s'ar succeda la putere.

Nu eŭ, în această chestiune, voiŭ lua apărarea liberalilor naționalĭ. Organele partiduluĭ aŭ esplicat saŭ vor esplica prutarea sa față cu creditul cerut pentru continuarea și **terminarea (?!)—vorbă să fie** *—a fortificărilor.*

Eŭ voesc astăzĭ, la rândul meŭ, să pun pe liberaliĭ-conservatorĭ și în special pe simpaticul liberal-conservator C. G. Costa-Foru, în următoarea dilemă.

Din două una:

Saŭ fortificațiile nu aŭ fost nicĭ o dată îndreptate contra Rusieĭ, și atuncĭ cuvintele D-luĭ P. Carp nu trebuiaŭ luate în serios:

Saŭ dacă aŭ fost îndreptate la 1890 contra Rusieĭ, ele trebue să aibă și astă-zĭ același scop.

In primul caz, liberaliĭ-conservatorĭ cu Lascar Catargiu foarte rĕŭ aŭ făcut când aŭ votat în anul 1890 **contra** fortificărilor.

In al doilea, liberaliĭ-conservatorĭ cu Lascar Catargiu aŭ comis o crimă, când, acum câte-va zile, aŭ votat **pentru** fortificărĭ.

— *Ce este o dilemă?*

— *O dilemă este un argument prezentând douĕ propozițiunĭ contradictoriĭ, din care se lasă adversaruluĭ alternativa, convins că una saŭ alta îl va convinge.*

Adversaruluĭ meŭ îĭ las alternativa, sigur fiind-că am convins pe inteligentul director al ziaruluĭ „Bucarest.“

A. V. B.

„Adevĕrul“ la Iașĭ

7 (19) Iunie 1891.

Domnule Director

Alegerea de Primar, mult așteptata alegere de Primar de la Iașĭ, s'a făcut astăzĭ Vinerĭ 7 Iunie.

Deșĭ fixată pentru ziua de Joĭ, alegerea s'a amânat pe astă-zĭ, din cauza unor neînțelegerĭ ivite între noiĭ noștri edilĭ.

După cum v'am comunicat într'o corespondență trecută, candidațiĭ pentru locul de părinte al orașuluĭ eraŭ doĭ: *D. N. Ceaur-Aslan* și *D. Constantin Langa.*

Toată lumea credea că D. Aslan va fi ales, dar toată lumea s'a înșelat. *Noul consiliu comunal de Iașĭ a ales de primar pe D. C. Langa cu 15 voturĭ, în contra D-luĭ N. C. Aslan, care a întrunit numaĭ 14.*

* * *

Această alegere are o deosebită însemnătate, în circumstanțele în care s'a produs.

Se știe, în adevĕr, că D. Langa e unul dintre fruntașiĭ Ligeĭ care-ĭ poartă numele; se știe de asemenea că D. Aslan e un alt fruntaș; se știe în fine că amêndoĭ aceștĭ bărbațĭ politicĭ,—D. Langa e și D-sa bărbat politic!—aparțin nuanțeĭ așa poreclită liberal-disidentă, nuanțeĭ laterale.

Alegerea de Vinerĭ e așa dar mĕrul discordieĭ—și de astă dată al uneĭ discordiĭ foarte serioase,—aruncat nu numaĭ în sînul Ligeĭ-Langa, dar și în sînul grupuluĭ lateral,—și consecințele discordieĭ vor fi cu atât maĭ însemnate cu cât D. Aslan, iar nu D. Langa, e cel tras pe sfoară. Cu D. Langa ar fi fost maĭ ușor. D-sa nu e dificil la împăcat. Om pacinic, ilustrul bărbat de Stat s'ar fi mulțumit cu vre-o altă însărcinare onorătoare... Dar cu D. Aslan nu merge, cu D-sa nu se glumește, D-sa știe să se rĕsbune, are și putere și talent pentru aceasta.

* * *

Un prieten inițiat în misterele comuneĭ Iașĭ m'a asigurat că D. Aslan, aflând de rezultatul alegereĭ, s'ar fi exprimat ast-fel:

— *Va să zică aceasta e rĕsplata pentru că i-am ridicat pe toțĭ în spi-Eĭ bine, o să vedem pe a cuĭ are să fie!*

Proectul D-luĭ Aslan, — mĕ asigură prietenul în cestiune, — este să se retragă de la Comună împreună cu partizaniĭ D-sale și să pue ast-fel consiliul în minoritate. Disolvarea luĭ ar fi cu chipul acesta neînlăturabilă, — și la alte alegerĭ D. Aslan va ști să-șĭ ia cuvenita revanșă.

K. K. Ghiță Mârzescu, firește, vede cu îngrijire și părere de rĕŭ această neînțelegere. Sindicatul sĕŭ, întemeiat pe concurența poftelor de satisfăcut, se disolvă, se topește ca ceara la fața foculuĭ (K. K. Ghița e tare în canoane!) în fața neputințeĭ de a le satisface. Poftele aŭ înființat sindicatul,—poftele îl vor desființa!

* * *

Cu ajutoarele de Primar n'a fost maĭ puțin nostim. La un moment dat, Joĭ, am avut 17 candidațĭ pentru 4 locurĭ! Vinerĭ uniĭ s'aŭ retras și ast-fel s'aŭ putut alege: Glumețul N. Sakelary, vestitul I. Ornescu, obscurul C. Makedon și sprințarul G. A. Scortzesco.

Nicĭ vorbă că sub cârmuirea acestĕ administrațiĭ afacerile vor merge de minune. Energia d-luĭ Langa, istețimea d-luĭ Ornescu, desinteresarea d-luĭ Scortzesco și vastele cunoștințe ale D luĭ Makedon sunt atâtea puternice garanțiĭ!

Dar teama tuturor e că noiĭ edilĭ nu vor putea duce casă,—și această teamă e întemeiată nu numaĭ pe ofensa făcută D-luĭ Aslan și hotărîrea D-sale de a se resbuna,—(ceea ce trebue s'o facă, ceea ce nu poate să n'o facă)—ci și pe un alt motiv puternic, foarte puternic.

* * *

Iată de ce e vorba:

Nuanța conservatoare din tripla-alianță nu e de loc representată în noua administrație a comuneĭ Iașĭ. D. Langa e lateral; d. N. Sakelari idem, D. C. Makedon ibidem; iar D-niĭ Ornescu și Scortzesco colectiviștĭ.

Cum vedețĭ,—nicĭ un conservator. *Frații liberalĭ* i-au majorizat, i-au tras pe sfoară, aŭ pus mâna pe întreaga administrație comunală și i-aŭ lăsat pe din afară, ca a cincea roată la car.

Și cu toate aceste conservatoriĭ, ca poliția și administrația lor, au ridicat tot greul în alegerĭ! Și cu toate acestea alta era învoiala înainte de alegerĭ!...

D. Aslan nu e prin urmare singurul amăgit,—și retragerea D-sale din consiliu nu va fi izolată, va fi urmată de demisiunile tuturor conservatorilor.

In curênd vom avea dar noiĭ alegerĭ comunale—și nu cred că risc a fi desmințit de fapte făcênd această profeție.

Iassiensis.

Examenele școlare

10 și 11 Iunie 1891

București

Școala normală de institutorĭ. La 10 Iunie: cl. III germană.

La 11 Iunie: cl. I istoria, cl. II științele naturale, cl. III igiena, dreptul administrativ, economia politică.

Școala normală Carol I. La 11 Iunie: cl. I matemateca, cl. II geografia, cl. III româna, cl. IV pedagogia și dreptul.

Azilul Elena Doamna. La 10 Iunie: cl. III științele, cl. IV matemateca, atelier special II teoria croituluĭ.

La 11 Iunie: cl. I și VI științele, cl. III religia, cl. IV franceza, cl. V româna, atelier special I istoria.

Școala centrală. la 10 Iunie: cl. I Franceza, cl. II Istoria, cl. III Științele cl. IV Geografia, cl. V Germana.

Liceul Sf. Sava, La 10 Iunie: cl. VII Latina, ci. I diviz. Latina, cl. II diviz. Matemateca, cl. V diviz. Germana.

La 11 Iunie: cl. I și III Istoria, cl. II Franceza, cl. IV Fizica, cl. V Matematica.

Liceul Mateiŭ Basarab. La 10 Innie: cl. I diviz. și I ordin. și VI, Istoria, cl. II Științele, cl. III Latina, cl, IV Fizica, cl. II Româna, cl. VI Elena.

La 11 Iunie: cl. I div. Latina, cl. II diviz. Aritmetica.

Liceul Lazăr. La 10 Iunie; cl. II Matematica, cl. IV Geografia, cl. VI și VII Latina.

La 11 Iunie: cl. I diviz. și I ordin. Religia. cl. III Elena, cl. V Matematica.

Gimnaziul Mihaiŭ Bravu. La 10 Iunie: cl. I ordin. și diviz. Religia.

La 11 Iunie: cl. II Științele, cl. III Româna, cl. IV Elena.

Gimnaziul Cantemir. La 11 Iunie: cl. I Matematica, cl. II Latina, cl. III Geografia, cl. IV Istoria, cl. I diviz. Fiziografia.

Seminarul Central. La 10 Iunie: cl. I Istoria, cl. II Matemateca, cl. IV Științele.

La 11 Iunie: cl. III Matemateca.

Seminarul Nifon. La 10 Iunie: cl. I Româna, cl. II Franceza. cl. III și IV Elena.

La 11 Iunie: cl. V Matemateca. cl. VI și VII Elena.

Externatul secondar de fete No. I. La 10 Iunie: cl. I Istoria, cl. II Matemateca, cl. III Științele. cl. IV Româna, cl. V Pedagogia, cl. I diviz. Germana.

Externatul secundar No. II La 11 Iunie: cl. I Germana, cl. II Istoria, cl. I diviz. și III Religia, cl. IV și cl. II divizionară Franceza, cl. II Româna.

Școala profesională de fete. La 10 Iunie: cl. II Româna, cl. III și I diviz. Caligrafia și desemnul.

La 11 Iunie: cl. I Franceza.

Școala de la Herăstrăŭ. La 10 Iunie: cl. I Chimia, cl. II Zootechnie și patogenia.

Școala Comercială. La 10 Iunie: cl. III Franceza, cl. IV Fizica, cl. V Geografia, cl. I diviz. Româna.

La 11 Iunie: cl. I caligrafia, cl. II matematica, cl. III germana, cl. IV franceza, cl. V italiana, cl. II diviz. geografia.

Institutul Educațiunea română. La 11 Iunie: cl. I, II științele, cl. III grecca, cl. IV franceza și religia, cl. II franceza.

Institutul pedagogic de D șoare. La 10 Iunie toate clasele: latina și greaca.

Institutul Emilia Cordoneanu. La 11 Iunie cl. III prim. și cl. I, II secund. româna.

Liceul Lumina. La 10 Iunie cl. I, II științele, a III, IV, V și VI istoria.

Institutul Eniŭ Bălteanu. La 10 Iunie cl. VI științele, cl. I, II, III franceza și germana.—La 11 Iunie cl. I, II, III științele, geografia, religia, clasele primare, istoria și geografia.

Institutul Bolintineanu. La 10 Iunie: toate clasele desemnul.—La 11 Iunie cl. I, II geografia, cl. III, IV franceza, cl. V germana, cl. VI științele.

11 și 12 Iunie 1891

Iașĭ

Scoala normală Vasile Lupu. La 11 Iunie: cl. I matematica, cl. II religia, cl. III chimia, cl. IV veterinăria.—La 12 Iunie, cl. IV agricultura.

Scoala centrală. La 11 Iunie: cl. I germana, cl. II istoria, cl. III franceza, cl. IV româna, cl. V științele.

Liceul. La 11 Iunie: cl. V istoria, cl. VI româna, cl. VII franceza, cl. II diviz. latina, cl. V diviz. franceza.

La 12 Iunie cl. I franceza, cl. II matematica, cl. III religia, cl. IV româna, cl. I diviz. latina.

Gimnaziul Alexandru cel bun. La 11 Iunie: cl. I geografia, cl. II română.

La 12 Iunie: cl. III geogrrfia, cl. IV istoria cl. I diviz. franceza.

Gimnaziul Stefan cel mare. La 11 Iunie: cl. I româna, cl. III franceza.

La 12 Iunie: cl. II religia, cl. IV geografia.

Seminarul. La 11 Iunie: cl. II ist. ecles. și confes. ortod., cl. III istoria cl. IV confes. ortod. cl, V introduc. în st. cărțĭ.

La 12 Iunie: cl. I latina, cl. VI filozofia, cl. VII patrologia.

Liceul Maria Doamna. La 11 Iunie toate clasele franceza.

Liceul noŭ de Domnișoare. La 12 Iunie: cl. I și II franceza, cl. III germana, cl. IV și V istoria, cl. VI greaca.

Galațĭ

Școala normală. La 11 Iunie: cl. III și IV româna.

La 12 Iunie: cl. I și II geografia.

Liceul.—La 11 Iunie: cl. III geografia, cl. IV elena, cl. VI și VII filosofia, cl. I div. româna.

La 12 Iunie: cl. I geografia, cl. II româna, cl. IV istoria.

Seminarul, La 11 Iunie: cl. III și IV științele.

La 12 Iunie: cl. I și II științele.

Institutul Negri. La 11 Iunie: toate clasele geografia și economia.

La 12 Iunie: toate clasele, matematica și româna.

Craiova

Scoala Centrală. La 11 Iunie: cl. I geografia, cl. IV franceza.

La 12 Iunie: cl. II româna, cl. III germana, cl. V istoria.

Liceul Carol I. La 11 Iunie: cl. V franceza, cl. VI latina.

La 12 Iunie: cl. I științele, cl. III latina, cl. IV matematica, cl. VII franceza, cl. I diviz. religia.

Gimnaziul real. La 11 Iunie: cl. I matematica, cl. III istoria.

La 12 Iunie: cl. II româna, cl. IV științele și igiena.

Externatul secundar. La 11 Iunie: cl. II matemateca, cl. III română, cl. IV geografia.

La 12 Iunie: cl. V istoria.

Scoala profesională Madona-Dudu, La 11 Iunie: cl. II religia.
La 12 Iunie: cl. I franceza, cl. III teoria lucruluĭ.

Ploeștĭ

Liceul, La 11 Iunie: cl. I diviz. latina, clĭ III, V istoria, cl. VI științele.

La 12 Iunie: cl. II româna, cl. IV fizica, cl. VI româna.

Giurgiu

Institutul cultura. La 11 Iunie: cl. I, II gimn. latina, cl. II gramat. cl. III prim. gramatica și învĕț. reală. cl. IV prim. gramatica.

La 12 Iunie: cl. I, II gimn. geografia, cl. III prim. aritm. geogr. și religia.

SCRISORI DIN GERMANIA

Corespondență specială a ziaruluĭ *„Adevĕrul"*

'Mĭ reîncep scrisorile; ele n'ar trebue nicĭ odată să fie suspendate când vin dintr'o țară, cum e azĭ Germania, exercitează cea maĭ mare influență pe continentul nostru și în care rĕsboiul politic, dar maĭ cu seamă cel social-economic e în fie-ce zi și în fie-ce ceas la ordinea zileĭ. Cu drept cuvânt privirile Europeĭ întregĭ sunt îndreptate spre acest stat, căcĭ el este centrul de gravitate în concertul țărilor. Orĭ care ar fi fost și ar fi mijloacele întrebuințate, fapt este că politica germană domnește azĭ în Europa. Tripla alianță politică, maĭ bine zis quadrupla alianță după discuțiile din Parlamentele englez și italian, e în ajun a fi secondată de o multipli-alianță vamală. Ambele sunt de o mare însemnătate nu numaĭ actuală ci chiar istorico-culturală; ambele sunt opere germane. Unde ne vor duce ele? Cine o poate spune cu siguranță! Ceea ce însă nimenea nu maĭ poate tăgădui în urma declarațiilor competente liga puterilor centrale este o ligă pe fundament pur *defensiv*, o ligă a păceĭ. Nu doar că puterile centrale doresc să domnească de acum înainte pace pe pământ! Liga este eminamente pașnică numaĭ findcă statele din Tripla alianță trag cel maĭ mare folos din actuala configurație, a continentuluĭ și fiind-că un rĕsboiŭ ar pune în primejdie pozițiile lor actuale ale Austro-Ungarieĭ în Balcanĭ, ale Germanieĭ la granița franceză, ale Italieĭ și Angleeĭ la Marea Mediterană.

E adevĕrat că această pace e foarte costisitoare, că ea suge măduva popoarelor înarmate; e adevĕrat că militarizmul ne ruinează economicește și distruge fizicul și moralul națiunelor. Dar.... Liga europeană e o ligă a păceĭ!

De dânsa însă și de preponderența politiceĭ germane în Europa nu vroim să vorbim azĭ. Maĭ mult interes încă saŭ cel puțin tot atâta inspiră cele ce se petrec în interiorul Germanieĭ. Puternicii zileĭ aŭ crezut că poporul german nu'șĭ va scoate nicĭ odată scufia din cap și va dormi somnul etern. Și în alte părțĭ exploatatoriĭ nu vor să crează în deșteptarea poporuluĭ. Cu atât maĭ răŭ pentru dânșiĭ. Poporul filosof, cum e în genere numit poporul german, și-a așezat pe filosofiĭ săĭ frumușel în dulap și s'a apucat să le facă o politică reală.... O politică care sdruncină temelia statuluĭ de azĭ, care spulberă tradițiile vechĭ și sugrumă pe privilegiațĭ. Poporul — filosof vorbește astăzĭ puțin de Goethe și de Schiller; maĭ puțin încă de Schopenhauer și de Kant dar foarte mult de — o regulare a munceĭ, de un maximum al oarelor de lucru, de repausul de Duminică, de desființarea armatelor permanente, de reducerea serviciuluĭ militar la 2 anĭ *de-o-cam-dată*, de o urcare a salarielor, de higienă, de greve, ba chiar de — Domnul să ne păzească! — naționalizarea pământuluĭ și a instrumentelor de muncă. Tot chestiunĭ pe care „geniul universal" Goethe, a uitat să le pomenească în Faust... De aceea cele 20 și maĭ bine de dinastiĭ domnitoare și ereditare sunt pline de groază, iar clasele „dirigente" aproape desperate, căcĭ nu miroase a bine, când „talpa țĕreĭ" aruncă sub pat portretele monarchilor, ale principilor de coroană și ale „oamenilor marĭ" și se duce întinsă la cel d'intâiŭ chioșc socialist de'șĭ cumpĕră — o tempora! o mores! — chipul luĭ Liebknecht și al luĭ Bebel! Aceasta anunță o vijelie, un cutremur de pămînt, o desrădăcinare a arborilor *secularĭ*, o dărămare a caselor vechĭ... Dar aceasta nu e totul. In loc de „Heil dir im Siegerkranz" și „Die Wacht am Rhein" s'aude, la întrunirile monstre ale uvrierilor, Marsilieza revoluționară de sguduie pĕrețiĭ localuluĭ. Și cum să nu'șĭ frângă mâinele burghezia păcătoasă, monarchiĭ pe tron și Papiĭ la altar când poporul vorbește atât de mult de Lasalle, Karl Marx, Engels și de Baruch Spinoza?

Cât n'ar da pătura superpusă „ca poporul să maĭ doarmă și să maĭ viseze!" Dar unde să ieĭ atâta opiŭ și atâta morphină! Bolnavul s'a deșteptat, știe unde și ce'l doare și nu vrea să maĭ știe de mediciĭ șarlatanĭ. Poporul filosof și-a deschis ochiĭ, cum se zice pe la noĭ în „patru" și și-a astupat urechiele pentru legende și misiunĭ providențiale. A ajuns în fine a fi conscient și are azĭ o singură țintă — cea maĭ frumoasă ce și-a putut pune vr'odată: — emanciparea sa politică și economică *prin sine și pentru sine.*

*

Luat de curent, guvernul german s'a pus pe reforme cu speranță... eĭ bine cu speranță că poporul se va mulțumi cu micĭ concesiunĭ. Dar poporul nu cere concesiunĭ ci numaĭ dreptul sĕŭ; maĭ bine zis, nu'l maĭ cere ci și'l ia. Și aicĭ e pericolul.

Intre multele „concesiĭ" pe care guvernul din Berlin a început să facă după plecarea „celuĭ maĭ mare bărbat de Stat al veaculuĭ" care spumegă acum la Friedrichsruhe, este și inaugurarea uneĭ politice vamale, care să corespunză maĭ mult interesuluĭ consumatoruluĭ sărac și *muncitor.* La 1879 Bismarck a inaugurat funesta politică protecționistă menită a satisface numaĭ nesațiul nesfârșit al Zunkerthumuluĭ german. Sub pretextul uneĭ încuragiărĭ a agricultureĭ indigene s'aŭ aplicat niște taxe enorme pe importul cerealelor și aceasta după ce s'a dovedit statisticește de sute de orĭ că Germania nu produce atâta pâine de cât are nevoie poporul pentru hrana zilnică. Consecința a fost o scumpete crescândă. așa că azĭ un cap de familie plătește — ca dare indirectă pe hrană — 30 de mărcĭ anual maĭ mult de cât înainte de 1879! Și totul intră în buzunarele fără fund ale Statuluĭ și'n acele ale marilor proprietarĭ. Anul acesta însă, prin recoltele cele mediocre și proaste din țară și streinătate, Germania e amenințată de o adevĕrată foamete. In tratatul de comerciŭ germano-austro-ungar, care se distinge prin oare-care concesiunĭ făcute cestiuneĭ sociale, s'a prevĕzut o scădere a taxelor pe importul cerealelor de la 5 la 3 și jum. de mărcĭ. Dar acest tratat intră în vigoare abia dupe 6 lunĭ și dupe ce va fi votat de Parlamentele respective care 'l vor discuta abia în sesiunea de toamnă.

Ce e de făcut până atuncĭ? In vederea scumpeteĭ crescânde și al pericoluluĭ iminent, partidul radical și socialist aŭ cerut cu insistență ca guvernul german să suspende—ca și cel francez — taxele pe importul bucatelor. Dar partiduluĭ baronilor agrarĭ și iunkerĭ, care aŭ tras cel maĭ mare profit de la taxele proibitive, nu 'ĭ-a fost și nu-ĭ este pe plac o suspendare. Ce-ĭ pasă luĭ de foamete! Ce-ĭ pasă luĭ de mizerie și de scumpete! Puternic și influent cum e, a silit și pe guvern a declara că dupe *pozitivele* sale informațiunĭ—scumpetea nu-ĭ așa de îngrozitoare și foametea nu bate la ușe!

Aceasta însă nu-ĭ adevĕrat și partidele radical și socialist, singurele care reprezintă pe muncitorĭ, nefiind mulțumite cu cele spuse de Cancelar, aŭ decis a ținea în toată Germania întrunirĭ monstre care să proteste contra politiceĭ guvernuluĭ. In toate orașele cele marĭ și industriale amărăciunea poporuluĭ e foarte mare și întrunirele impunĕtoare vestejesc în unanimitate declarația D-luĭ de Caprivi.

Am asistat și eŭ aseară la o asemenea întrunire, la care aŭ luat parte 6,000 de muncitorĭ — și lucru foarte rar p'aicĭ — mulțĭ studențĭ cu sgârieturĭ pe obraz. A vorbit cunoscutul deputat socialis *de Völlmar* și s'a votat în unanimitate și în aplausele furtunoase ale mulțimeĭ o rezoluție de protest care se va remite *Burgmeistruluĭ*, *Bundesrathuluĭ* din Berlin și *Cancelaruluĭ de Caprivi*, și în care resoluție se cere imediata desființare a taxelor pe importul de cereale.

Intrunirĭ și peste întrunirĭ se țin. și deși radicaliĭ și socialiștiĭ aŭ în partea lor majoritatea poporuluĭ, totușĭ reacțiunea încă e destul de puternică și e foarte puțin probabil că vor reuși. Aceasta cu atât maĭ mult cu cât D. de Caprivi a declarat de două orĭ că nu poate reveni asupra deciziuneĭ luate de întregul minister.

Zi: *sătulul nu crede celuĭ flămând* și trecĭ 'nainte.

Cer-Negură

CRONICĂ

Fotografiĭ regale

Deunăzĭ Regele cu Friț
La Mandy *aŭ pornit voioșĭ*
Ca să pozeze!.... Nemțiĭ noștri
Aŭ aerul că sunt frumoșĭ.

—x—

Și Regele, cam dupe masă,
La fotograf s'a adresat,
Rostindu-ĭ vorbele acestea
In dialectul săŭ stricat:

—x—

„La mine scot profil, adică
„Numaĭ un ochiŭ și un mustață,
„Numaĭ un umĕr și-un urechie
„Și jumĕtate nas și față.

—x—

„Dar dacă scoțĭ pe jumătate
„Eŭ cred atuncĭ că e dreptate,
„La dumnăfoastră, fotograf,
„Ca să plătesc pe jumătate.

—x—

„Nepotul meŭ pozează 'ntreg...
„Frumos buiat!... n'aĭ ce să zicĭ!...
„Dar rog: la el, domn fotograf,
„Să scoțĭ urechile maĭ micĭ."

Tradem.

Viața Literară

XIX.

D-l V. G. Morțun

Tînĕrul deputat socialist este o figură literară simpatică, dar care are un singur defect: nu se ține de vorbă. Acum câțĭ-va anĭ D-sa începuse în revista: *Contemporanul* un șir de articole critice, privitoare la teatrul nostru. Șirul s'a întrerupt și autorul n'a maĭ revenit asupra luĭ. Maĭ târziŭ, ceĭ carĭ îl urmăreaŭ cu interes și plăcere sunt surprinșĭ prin câte-va micĭ poeme în proză, carĭ aveaŭ aierul a făgădui că de astă dată ele aŭ țintit dispoziția autoruluĭ asupra acestuĭ gen. Făgăduința însă, — și ce făgăduință plăcută! — ne-a înșelat. Aceasta mie îmĭ face efectul uneĭ.... cochetăriĭ literare. Cred că nu puținĭ vor fi aceĭ cititorĭ aĭ D-luĭ Morțun, pe care D-sa i-a necăjit așa de mult cu ciudatele sale amăgirĭ. Și zic ciudate, pentru că în genul poemelor în proză autorul arăta mult talent. Bucata intitulată *„Goana"* este un mic cap de operă de o mișcătoare filosofie sentimentală. Este ce-va delicat, cald, blând și uneorĭ umbrit de nu știŭ ce tristețe ușoară, în toate acele poeme, în care se observă une-orĭ înrĭurirea bine-făcătoare a luĭ Turghienef. Ar fi de făcut unele observațiunĭ poate în privința câtor-va inversiunĭ greoale de fraze, ce strică și dă un ton obscur armonieĭ stiluluĭ. In colo însă nu întâlneștĭ de cât un fond original de sentiment, de imaginație și de cugetare.

Cu toate acestea, pornirea activitățeĭ D-sale literare pare a se hotărî spre dramaturgie. Mărturisesc însă că n'așĭ avea curajul să profetisez că de astă dată autorul se va ține de cuvênt. Dar până acum, D-sa a produs două schițe drama-

---

FOIȚA ZIARULUI „ADEVĔRUL" (154)

CHARLES MEROUVEL

MORȚI ȘI V

VI

Cele două Suvenirurĭ

Și în adevĕr avea dreptate.

El nu cunostea nicĭ înălțimea caracteruluĭ tătăluĭ nicĭ bunătatea aleasă a inimeĭ a feteĭ.

In această scrisoare a mameĭ sale, Jeana mărturisea totul, angajamentele lor, promisiunile lor, amorul lor.

Nu lăsa nemica.

Se simțea că ea era fericită de a vorbi de cel care nu-l maĭ vedea și de așĭ da sufletul săŭ mameĭ sale.

Ea îĭ zicea:

„Ințelegĭ, scumpă mamă, acum el mă crede bogată, eu care eram așa de săracă, nu va maĭ îndrăzni de amĭ vorbi prin delicateță; e dar datoria mea de a mĕ duce la dînsul pentru aĭ plăti dezinteresarea și amiciția sa".

Ea povestea istoria familieĭ de Guern căcĭ o cunoștea din scrisorile măseĭ și a surorilor sale.

Adause:

„Dacă aĭ ști cum se iubesc și ce ferițĭ ar fi, cu puțin chiar".

Și terminênd zicea:

„Ițĭ scriŭ, mamă, findcă din gură n'așĭ îndrăzni să-țĭ mărturisesc totul. Totușĭ n'am nemica amĭ reproșa. Cele două lunĭ petrecute lângă amicul meŭ sînt singurile fericite din juneța mea. Dacă nu-mĭ veĭ permite să-l revăd, nu voiŭ contrazice voința d-tale, dar simțesc că voiŭ fi tristă totdeauna. D-ta care eștĭ așa de bună și de frumoasă, când îl veĭ cunoaște, veĭ vedea tot ce sufletul sĕŭ are ca delicateță și ca caracter și-l veĭ iubi cum îl iubesc și eŭ! Și dînsul, cum te va antura de recunoștința, de respect și de amor!"

La patru și jumătate, ele se întîlniră la locul obișnuit.

Jeana roșă și confuză, aștepta oprirea conteseĭ.

Blanșa de Charnay deschise brațele și tânăra se precipită ascunzênd roșața fețeĭ.

Atuncĭ Contesa îĭ zise la ureche:

— Tu vreĭ să revezĭ mica ta cameră. Eu asemenea vreaŭ să o văd. Vom merge împreună.

După o oară păzitorul strădeĭ St Augustin se plimba de la un capăt la celălalt al porțeĭ când două equipage foarte luxoase se opriră, trecând trotuarul.

Funcționarul cordonuluĭ vĕzu cu mirare pe locatara sa din rândul al 6-lea scoborîndu-se cu unul și încă una o scobora și se îndrepta la odaia sa.

— Mergețĭ bine d-le Gaudinot? întrebă tânăra.

— Da D-ră, dar Dv?

— Foarte bine și vecinul meŭ?

— D. de Guern?

— Negreșit D. de Guern.

— Nu este vesel de când ne ațĭ părăsit, voițĭ cheia Dv.?

— Da, Domnule Gaudinot.

— Vĕ vețĭ întoarce în localul vostru?

— Se poate ști aceasta?

Păzitorul voia cu tot dinadinsul a o întreba mult dar prezența Conteseĭ îl intimidă.

Se știa în casă numaĭ că Jeana Baudru regăsise părințiĭ sĕĭ.

Și D. Gaudinot credea, pentru a întrebuința stilul săŭ, că eĭ eraŭ adevĕrațĭ lașĭ, dacă eraŭ pentru dânșiĭ acele două equipage ce staționaŭ la poarta sa.

In același timp vĕzu la tânăra fată ooare care asemănare și ceia ce l'a făcut de a vorbi cu un aer familiar cu frumoasa damă care-l acompania.

Când dispărură pe scărĭ, el se duse pe trotuar cu o intenție vagă să maĭ afle și ceva dar vizitiul conteseĭ dădu bîciŭ cailor și astfeliŭ îĭ stricară d-sale toate curiozitățile....

Blanșa intrînd în odăița ficeĭ sale, simțea o mare emoțiune.

Aice petrecuse Jeanna cele din urmă zile a despărțireĭ.

Totul o interesa în această mansardă de lucrătoare.

Tânăra deschise fereastra.

De ceialaltă parte a caseĭ, ferestrele și ușile Giovaneĭ eraŭ deschise și în dezordinea în care eraŭ se vedeaŭ oamenĭ ducênduse și venind în balcon.

Tânăra simțea că o podisese lăcrimile încerca să le ascundă să nu observe contesa dar muma surprinse mișcarea.

— Jeanna, zise ea, lipind'o de pieptul eĭ, eŭ voesc să știŭ adevĕrul. Sora ta locuia aproape de tine....

— Dar....

Contesa întinse mîna.

— Era acolo!

— Mama mea!

— Ah! murmură Blanșa, mizerabilul! D-zeŭ poate să-l erte, eŭ nicĭ odată!

— Și brusc, căzu în genunchi, suspinênd și scoțând strigăte de durere.

Când se ridică îșĭ șterse ochiĭ.

— S'a sfîrșit, zise ea. Să gîndim la tine.

— Nu, mamă, haide.

— Din contră, eŭ vreaŭ să staŭ.

Și revenind la fereastra, arătă ficeĭ sale aceia a Bretonuluĭ.

Acolo vorbeațĭ în fie-care sară zise ea.

— Da respunse Jeana.

In același timp privirea sa solicita o permisiune.

— Trebue să-ĭ vorbeștĭ încă, zise contesa.

— Ce să-ĭ spun?

Tânăra fiică se așezase la mica eĭ masă unde avea hârtie, cerneală cumpărate de Dambert, când el punea multă plăcere a mobila camera protejateĭ luĭ.

Contesa închise ochiĭ și puse mâna la piept.

— O linie numaĭ, respunse ea.

— Ce să-ĭ spun dar?

— Gândesc la tine!

— Oh! cât eștĭ de bună!

— Nu, zise contesa care simția cum toate fermentele ureĭ fierbeaŭ într'însa, dar te iubesc și voesc fericirea ta.

— Linia a fost îndată trasă dar cum să i-o trimită.

Ușa doctoruluĭ în drept, era lângă cea a Jeaneĭ. O arată cu un semn.

Mama eĭ dădu din cap

— Nu, fiica mea. Trebue că din viața ta întreagă să n'ascunzĭ nemica. De un amor curat ca al vostru, nu trebue să roșeștĭ. Veĭ da această scrisoare gardianuluĭ.

(Va urma)

tice originale: una intitulată *Ştefan Hudicĭ* (apărută acum câţĭ-va anĭ); cea-laltă intitulată: *Zulniea Hincu* (apărută zilele acestea).

Asupra celeĭ dintêiŭ pĭese, eminentul nostru critic Ion Gherea a scris o cercetare socială şi psichologică, analizând în aceiaşĭ vreme şi starea actuală a femeiĭ în societatea burghĭeză. Asupra acesteĭ din urmă pĭese, încerc să notez aicĭ câte-va impresiĭ, carĭ să definească genul teatral al autoruluĭ.

Acum câţĭ-va anĭ, în Paris, Emile Zola întreprinsese o luptă furioasă înpotriva acelor autorĭ dramaticĭ carĭ fixase pentru orĭ-ce lucrare de teatru anume convenţiunĭ, peste care nicĭ unul din eĭ nu putea trece. Aşa de exemplu era un calapod convenţional ca orĭ-ce sfîrşit de dramă să aĭbă o concluzie morală. Zola se rîdică cu drept cuvînt contra celor maĭ multe din aceste convenţiunĭ, carĭ pun arta la carantină, şi proclamă naturalismul în teatru, ca şi în roman. O pĭesă de teatru trebuie să înfăţişeze una din părţile simple ale vieţeĭ resfrânte prin temperamentul artistuluĭ. El se declară în contra acelor *sforĭ* carĭ se permit unuĭ autor să le mânuiască dupe voinţă în piesele sale, şi carĭ alternează o mare parte din adevĕrul caracterelor şi situaţiunilor pieseĭ. Criticul de la Medan cere ca într'o lucrare de teatru caracterele personagelor să fie juste şi logice, iar în situaţiunile, în care se mişcă acele personage, să nu se întrevadă tendinţa dupe acţiunĭ de efecte şi dupe complicaţiunĭ care de care maĭ imposibile şi maĭ bizare.

Autorul *„Zulnieĭ Hîncu“* reliefează întru cât-va tipul autoruluĭ dramatic în trevĕzut de Zola. Cele două schiţe dramatice ale D-sale nu sunt de cât tablourĭ luate din viaţa reală. Autorul îşĭ îndreptează observaţiunile maĭ ales asupra acelor clase burghieze stricate, inculte, vanitoase şi imorale unde poziţiunea socială şi familiară a femeeĭ prezintă numeroase priveliştĭ triste şi ridicule. Terenul acesta, exploatat aşa de mult de Carageali, rĕmâne încă un nesecat izvor pentru romane şi opere dramatice. D-l Mille s'a încercat să ne descrie câte-va şcene din viaţa acesteĭ păturĭ sociale, dar n'a izbutit să ne dea de cât nişte simple fotografiĭ searbăde şi ordinare. Naturalismul nu este o fotografiare ezactă a vieţeĭ, căcĭ atuncĭ, cum spunea o dată regretatul *Sphinx* în *„România Liberă“*: „Dacă naturalismul ar fi o fotografiare, apoĭ cine ar putea să ne spuie maĭ ezact de cât un notar, cum iubesc şi urăsc fetele la sat?“ (citez din memorie.)

Vom vedea că *„Zulnicea Hîncu“* nu este numaĭ o simplă fotografiare, ci şi lucrarea unuĭ temperament de autor.

Zulniea este fata,—o fată „romanţioasă“ şi cu germeniĭ eredităţeĭ isterieĭ într'însa,—este fata luĭ Sandu Hîncu, fost slujbaş, dat afară din slujbă de şi „a votat pentru guvern.“ Muma feteĭ şi tiranica soţie a luĭ Sandu Hîncu este cocoana Tiţa, una din acele penibile Eve, cu un sistem nervos morbid ce ar fi înspăimântat şi pe ispititorul şearpe. Cucoana Tiţa ţine cu orĭ-ce preţ să 'şĭ mărite fata. *„Trebue să te mărițĭ,*—spunea ea feteĭ,—*eştĭ săracă şi nu trebuie să facĭ mofturĭ. Dac'ar fi pe ales n'aşĭ zice... ia pe cine 'ţĭ place... Aşa'ĭ soarta noastră a femeilor, n'avem ce faee; măritându-ne trebuie să ne gândim la traiŭ nu la dragoste.“*

Fata se cam împotrivea: un mic simţ de demnitate părea că se deşteaptă într'însa faţă de hotărârea neomenească a mameĭ sale, care voia s'o mărite cu sila. Alesul feteĭ era Iorgu Bută, un tînĕr funcţionar. In sfârşit, vrênd nevrênd, fata primeşte să se mărite cu Iorgu Bută. Muma dedese feteĭ oare-care teoriĭ despre tandreţe cuceritoare, pe care fata le aplică atuncĭ când rĕmâne singură cu stângaciul şi naivul viitor soţ.

Scena când Zulniea şi Iorgu se găsesc singurĭ, faţă în faţă, este de un rar efect comic. Intr'ênsa autorul dovedeşte mult spirit de observaţiune şi fineţe psichologică.

Tineriĭ se logodesc. In vremea aceasta, Zulniea primeşte o scrisoare din partea luĭ Turel Tasachi, fiul luĭ Grigore Tasachi, mare proprietar şi senator. Turel Tasachi învaţă la Paris, adică *toacă* pe *papa* la Paris, şi dă marĭ probe să întreacă pe tatăl sĕŭ în nebuniĭ şi mişeliĭ de tinereţe. Scrisoarea luĭ zăpăceşte minţile feteĭ. Ea arată scrisoarea mame-seĭ, şi împreună fac planul să atragă pe fe ciorul bogat în cursă. Eĭ îşĭ daŭ întâlnire, din care ese o consecinţă *grea* pentru biata fată, şi o simplă mustrare din partea boeruluĭ pentru ştrengarul de Turel, care e trimis fără întârziere la Paris.

Situaţia se încurcă. Muma Zulnieĭ încearcă să se plângă la Grigore Tasachi de purtarea fiuluĭ sĕŭ, dar bĕtrânul îĭ făgădueşte să intervie pe lângă puterniciĭ zileĭ pentru a reda funcţiunea bărbatuluĭ sĕŭ şi să caute a înlesni „avansarea celuĭ de la tribunal.“ Cel de la tribunal este Iorgu Bută cu care se hotăreşte, în sfîrşit, a se căsători Zulniea.

Acesta ar fi sfîrşitul logic şi fires al pieseĭ. D. Morţun însă ne surprinde, la finele pieseĭ, cu spânzurarea luĭ Sandu Hîncu, din cauza uneĭ certe ce o avusese cu femeia sa. Orĭ cât ar reeşi din această ceartă suferinţele, umilinţa şi desperările pe care el le îndurase în tot timpul de când trăia cu această femee, totuşĭ hotărîrea luĭ bruscă de-a se sinucide, tocmaĭ în acele împrejurărĭ, mi se pare nenaturală. Dar chiar naturală dacă ar fi, spânzurarea luĭ Hîncu, la sfârşitul pieseĭ, este o întâmplare cu totul deosebită de acţiunea intimă a pieseĭ, care poate lipsi, căcĭ ea strică mult din efectul logic al lucrăreĭ întregĭ.

Autorul a pus în gura personagelor limbagiul lor particular. Aceste limbagiu vorbit de actorĭ talentaţĭ ar produce mult efect comic. Cu toate acestea se găsesc în acest limbagiu unele cuvinte atât de triviale, că autorul ar fi trebuit să le înlăture. Asemenea cuvinte, ne slujind să ne dea expresia unuĭ moment psichic, ele sunt un prisos ordinar, şi întrebuinţarea lor este o greşeală.

In general, această schiţă dramatică pune în lumină un spirit de observaţie larg şi une-orĭ pătrunderĭ fine de psicholog. Prin această schiţă autorul pare a ne făgădui alte lucrărĭ şi maĭ marĭ şi maĭ de valoare. Numaĭ de s'ar ţine de vorbă.

Traian Demetrescu.

CATULLE MENDÈS

Sângele de Rândunică

Era într'o vreme — în ce vreme? ce ne pasă!... iacă, într'una din acele vremĭ când înfloreз rozele şi când gurele femeilor sunt maĭ parfumate de cât rozele, — pe atuncĭ toată lumea pornia în pelerinagiŭ către o bĕtrână eremită, care locuia într'o peştere de munte, şi vindea sânge de rândunică. Ea era aşa de bĕtrână că ceĭ maĭ bĕtrânĭ corbĭ nu'şĭ aduceaŭ aminte s'o fi vĕzut tînĕră! arboriĭ de câte 200 anĭ şopteaŭ în murmurul frunzelor:

„Mi se părea că avea ceva maĭ puţin de 70 anĭ, când fiind tînĕr de tot, ea ne curăţea de omizĭ. Dar orĭ-cât de de vechie şi orĭ-cât de urîtă era, ea trăia cu o fată frumoasă, nespus de frumoasă şi care nu ducea nicĭ o lipsă, pentru că ceĭ care veniaŭ să vizite pe această bĕtrână, aduceaŭ tinereĭ copile numeroase cadourĭ de lux, fructe delicioase, vinurĭ din cele maĭ bune, podoabe şi câte şi maĭ câte. Dar pentru ce atâtea darurĭ? Pentru câte-va picăturĭ de sânge de rândunică, pe care ea le oferea vizitatorilor pe o petală de crin, făcutĕ în formă de cupă. Aceste picăturĭ de sênge de rândunică făceaŭ minunĭ.

Cu toate acestea, une-orĭ, bĕtrâna nu le putea vinde acest sânge de rîndunică. Numeroşĭ oamenĭ veneaŭ din cele maĭ depărtate locurĭ, cărora ea le spunea: „venițĭ tĕptămâna viitoare“, saŭ: „venițĭ luna viitoare.“ Şi dacă o întrebam pentru ce nu poate să'ĭ satisfacă momentan, ea le rĕspundea: pentru că sângele nu maĭ pică din corpul rândunică-ĭ în orĭ-ce zi.

Dar când picăturile începură iar sĕ cadă, oameniĭ se îmbulziră din toate părţile. Minunile eraŭ marĭ. Cel care bea o picătură din acel sânge, dacă era bătrân întinorea, dacă era bolnav se făcea sănătos, dacă era urît se făcea frumos, dacă era sărac devenea bogat, dacă era prost se pomenea cu minte etc. Adese-orĭ, dacă cu o picătură cât de mică din acest sânge se unge buzele unuĭ copil care era pe moarte, îşĭ recăpăta viaţă, copilele bolnăvicioase, care plângeaŭ când vedeaŭ frunzele căzênd. deveneaŭ vesele şi puternice.

O! câte minunĭ făcea sângele de rîndunică.

II

Intr'o zi trecu pe acolo un cântăreţ tînĕr şi frumos, care făcea geloase florile, când îl vedeaŭ reflectându'şĭ ochiĭ în izvoarele limpezĭ; şi era pizmuit de privighĭetoare când începea să cânte.

Şi cum trecea pe acolo, bătrîna îĭ zise:

— Eĭ, călătorule, frumos şi tînĕr, tu nu vreĭ să'mĭ cumperĭ câte-va picăturĭ. astăzĭ sunt maĭ bune şi maĭ minunate, cum n'aŭ fost nicĭ-odată.

El rĕspunse:

— Dar eŭ sunt frumos, tînĕr şi sănătos şi n'am nevoĭe de picăturile acestea.

Dar tocmaĭ atuncĭ, zări în dosul bătrîneĭ, ochiĭ frumoaseĭ copile, — ea se numea Fidelina, — şi se opri în loc:

— Aşĭ vrea însă să mĕ adăpostițĭ în locuinţa voastră, şi în schimb voiŭ cânta cântece aşa de frumoase că tăcerea munţilor se va înfiora de plăcere, iar cerul îşĭ va face stelele maĭ marĭ, ca nişte urechĭ de aur!

III

O mare tristeţe se simţi peste tot pământul. Oameniĭ veneaŭ încă în pelerinagiŭ către peştera bătrîneĭ, dar eĭ nu maĭ puteaŭ obţine nimic. Bătrîna le spunea la toţĭ: „Plecaţĭ de-aci, vĕ rog. Sângele de rîndunică nu maĭ cade de loc. Ce-o să vĕ fac!...“

Durerea fu universală. Toţĭ se tânguiaŭ pe drumurĭ, în casă, singurĭ. Uniĭ plângeaŭ: ah! n'o să maĭ mĕ vĕd nicĭ odată tînĕr! Alţiĭ: Vaĭ! n'o să maĭ mĕ fac iubit de aceia pe care o ador! Alţiĭ: vaĭ! voiŭ remânea totd'auna orb....

In acest timp, prin aleele de brazĭ, sub stelele discrete şi melancolice, Fidelina şi frumosul cântăreţ mergeaŭ fericiţĭ, ţinêndu-se de mână. Se căsătorise oare? Nu, dacă vețĭ înţelege prin asta legitima unire binecuvântată de un popă în biserică; da, dacă vețĭ înţelege că nu eraŭ sărutărĭ care să nu şi le dea unul altuia.

Ah! ce fericiţĭ eraŭ!...

Şi sperăm chiar să aibă în curînd un fruct al iubireĭ lor, un copil saŭ o fetiţă cu pĕr blond, care maĭ târziŭ va fi poate fericită ca şi eĭ!...

Din ziua aceia sîngele de rîndunică nu maĭ cădea. Ea făcusese cea maĭ mare minune, şi'şĭ terminase misiunea eĭ!

ULPIŬ.

SPRE SEARĂ...

(în metru antic)

Scăldat în sânge soarele scapătă:
Pe văĭ, pe dealurĭ, ape ce tremură,
Surîsu-ĭ trist se reflectează
Misterios luminând natura.

Rĕcoare dulce seara împrăştie,
Din văĭ, rĕsună în şopot izvoarele;
Un stol de vrăbiĭ se alungă
Viŭ ciripind pe-un cireş în floare.

Aprinse'n cale stelele'mĭ scapără,
Grăbesc, şi dorul paşiĭ mi-ĭ numĕră:
Ah! vis! sub un salcăm, în poartă
Draga m'aşteaptă zîmbindu'mĭ dulce.

De pe Tutova.

Examenul Conservatoruluĭ de Declamaţie

In anul acesta ca şi în mulţĭ anĭ din urmă, spre a se da un semn că avem şi noĭ un Conservator de Declamaţie se anunţă prin ziare şi prin *Monitorul Oficial* programul acestuĭ esamen.

Dacă cine-va ar citi sumarul materieĭ ce este scris în *Monitorul Oficial* care conţine programul, ar crede că Conservatorul nostru este o şcoală, unde munca intelectuală este desvoltată într'un mod sistematic şi unde literatura şi arta unite la un loc sunt în floarea lor.

Ce amară decepţiune.

Când intri în sala ateneuluĭ şi asiştĭ la aceste aşa zise esamene şi cum eştĭ coprins de desgust când aflĭ că profesorul aceleĭ clase numaĭ spre a face efect a pus acele floricele.

In anul întâiŭ scrie *Monitorul* principiĭ în arta teatrală, declamaţie, dicţiune musică, mimică vocĭ etc.; asiştĭ la examen şi constaţĭ cu părere de rĕŭ că aproape nicĭ un elev nu are nicĭ nimica nicĭ mecanismul voceĭ, ş'apoĭ cine era să'ĭ înveţe? D-nu St. Velescu? D-sa face or ce alta de cât să se ocupe de şcoala de declamaţie unde este profesor. Intre bucăţile de declamaţie zise în anul I, numaĭ D-nul Liciu şi Ionescu Cezar aŭ înţeles ce spun, restu de elevĭ şi eleve a rĕmas ca simpli recitatorĭ de ocazie, căcĭ aşa aŭ auzit în clasă.

In anul al II-lea iarăşĭ vedem reclama cursuluĭ ce să predă şi aci se vorbeşte de studiul rolurilor, de tonurĭ, de definiţia genurilor artistice ect. te aştepţĭ să vezĭ că eleviĭ aŭ o instrucţie artistică maĭ serioasă maĭ îngrijită, dar vaĭ, nimic eleviĭ aŭ făcut tot ce aŭ văzut de la vechiĭ elevĭ, aşa că bucăţile zise aŭ rĕmas ca un fel de legendă a acesteĭ nenorocite clase de declamaţie şi e trist, căcĭ sunt elevĭ carĭ arĭ putea face ceva în artă.

Domnul Dumitrescu Alexandru, a zis versurile *Strigoiul*, de Sihleanu, D-sa precum am spus şi acum un an muncind va reuşi; a avut gesturĭ frumoase, ţinută bună şi oare-carĭ intonărĭ fericite dar a zis această singură bucată şi atâta tot. De ce? Nu se poate judeca un elve după o singură scenă saŭ poezie. Tot în anul acesta vedem şi pe D-ra Ionescu Minodora, de astă dată D-sa pare că a lăsat răceala din anul trecut. *Ţĕranul* şi *cucoana* versurile pe carĭ le-a zis aŭ fost destul de just intonate. Tot acest lucru zic, şi de D-ra Berlescu care din anul trecut şi până acum a făcut oare-care progrese. D-sa a zis o scenă din *Socrate şi femeea sa*. Acest gen îĭ convine destul de binişor.

D-ra Aneta Dumitrescu a zis o scenă din *Candidat de deputat*, de şi nu e tocmaĭ o *Linică* visată de autor, dar a avut părţĭ în care vocea o ajută foarte mult.

Ca dramă s'a zis o scenă din *Despot-Vodă*.

D-nul Livescu care ţinea acest rol, luase o voce de contra-bas şi parcă se scoborâse în fundul pivniţeĭ Ateneuluĭ. Apoĭ se încrunta, se încrunta mereŭ, pe icĭ pe colea uita că joacă pe *Despot* şi vorbea foarte natural cu glasul D-sale.

D-nul Popescu Alexandru care zicea pe *Ciubăr-Vodă*, ne-a înfăţişat pe un nebun, dar nebun de balamuc, iar nu pe *Ciubăr* de care boieriĭ rîdeaŭ şi pe care 'l făceaŭ să creadă că e dreptul luĭ la domnie. In scurt, această bucată aşa, cu nepăsarea cum a fost zisă, e o decădere pentru conservator şi rĕŭ a făcut profesorul de a permis să se zică. —

In anul al treilea se face tot studiul pe care trebue să 'l cunoască un elev care dupe 6 Iunie trebue să treacă între artiştĭ.

La Comedie s'a zis o scenă din *Scapin*, de Molière. D-nul Rădulescu, care făcea pe Scapin 'şĭ-a ales această bucată căcĭ ştia că face efect în public; profesorul n'ar fi trebuit să permită, de oarece un elev care sfîrşeşte cursul de declamaţie nu are drept să se prezinte cu bucăţĭ din care se scot efecte uşoare. Şi apoĭ D-sa din primul moment a început a se sforţa, aşa că pe la sfîrşitul sceneĭ abia maĭ putea vorbi: rĕŭ a făcut, dacă se îngrija ar fi reuşit mult maĭ bine.

D-ra Elena Ştefănescu a zis o scenă din Tartuff, de Molière. Cum era de batjocorită biata *Dorina*. D-sa, de la care trebue să pretindem mult, nu ne-a arătat măcar că a cugetat asupra acesteĭ bucăţĭ teatrale şi totuşĭ termină Conservatorul. A fost maĭ binişor în mahalagioaica cucoana Zinca din *Candidat şi deputat*.

La Dramă, D-ra Alexianu Eufrosina a zis scena III din actul al II-lea din *Fântâna Blanduzieĭ*. Credem că D-ra Alexianu este o amatoare şi ca atare a terminat clasa de declamaţie. D-sa se ocupă maĭ mult cu muzica. D-ra Culiano a zis o scenă din *Ovidiŭ* şi din *Romeo şi Julieta*. actul IV, scena II.

In Iulia din *Ovidiŭ* ca şi în Iulia din Romeo, D-şoara arată că a muncit, a muncit mult, şi acesta e un mare merit; dar sunt a nume lucrărĭ ca la Teatru, de pildă, unde munca nu dă tocmaĭ marĭ foloase, ne fiind însoţită de oare-care dispoziţie dramatică. A terminat conservatorul de declamaţie căcĭ e scris la regulament, că dupe treĭ anĭ studiul e sfârşit. Dar carĭ sunt foloasele acestor treĭ anĭ, regulamentul nu le spune.

Sfârşesc cu D. I. Cuţarida care a zis din actul al II scena VIII din *Mândrie şi Amor* şi tabloul XI din *Hamlet*. D. Cuţarida, de şi nu e un talent, dar prin muncă prin stăruinţă a ajuns să fie cel maĭ bun elev al Conservatoruluĭ. Rĕŭ a făcat însă că în loc de a studia alte bucăţĭ teatrale a zis scene carĭ 'l zdrobeaŭ prin suvenirul artiştilor carĭ le-aŭ jucat.

In general conservatorul nostru de declamaţie merge din an în an spre decadenţă şi e regretabil. O reformă a programuluĭ acesteĭ clase se impune ne apărat.

Mephisto.

Ultime Informaţiĭ

Mâine Lunĭ „Adevĕrul“ *nu va apare. Numĕrul viitor va apare Marţĭ 11 Iunie la orele obicĭnuite.*

—✠—

Camera în şedinţa de ierĭ, după puţină discuţie, a votat întreg bugetul ministeruluĭ lucrărilor publice şi a luat în discuţie bugetul externelor, care se votează.

—✠—

In sfârşit Direcţia Serviciuluĭ Sanitar a trimis douĭ doctoranzĭ în Medicină D-niĭ Neculau şi Faulginer spre a ajuta pe nenorociţiĭ de ţĕranĭ din judeţul Suceava bântuiţĭ de doĭ anĭ de zile de angina difterică.

Nădăjduim că şi judeţul va da concursul pentru ca mĕsurile profilactice să fie folositoare.

—✠—

Popovicĭ-Răcăciunĭ, simţindu-se ofensat (?) de scrisoarea D-lor Fleva şi Moruzi către clientul lor, D. Iunius Lecca, a trimis martorĭ D-luĭ Moruzi, pe D-niĭ C. Kogălniceanu şi Boldur-Voinescu.

—✠—

Direcţiunea poştelor, aduce la cunoştinţa publică că, cu începere de la 1 Iulie stil noŭ, anul curent, se vor pune în circulaţiune cărţĭ poştale închise, carĭ poartă un timbru poştal incrustat de 5 banĭ. Aceste cărţĭ poştale închise sunt puse la dispoziţia publiculuĭ în toate Oficiile poştale, precum şi la debitanţiĭ de tutun cu 5 banĭ bucata, şi sunt valabile numaĭ pentru interiorul Comuneĭ de prezentare.

Cu toate acestea, când cine-va ar dori să se servească de o carte poştală închisă şi pentru interiorul ţĕreĭ saŭ chiar pentru streinătate, va fi obligat a completa francarea eĭ dupe tarifa scrisorilor ordinare, prin aplicare de timbre suplimentare, căcĭ în caz contrariŭ, biuroul de destinaţiune o va încărca cu porto ca scrisoare insuficient francată.

—✠—

Cu părere de rĕŭ trebue se mărturisim că am fost induşĭ în eroare zilele trecute, când am publicat o informaţiune cu privire la D. căpitan Nisipeanu.

Regretăm cu atât maĭ mult, cu cât am fost induşĭ în eroare de un tînĕr G. Nicolescu ce se da drept student, şi care în acelaşĭ timp, din păcate, are intrare pe la maĭ multe ziare, lucru ce ne a determinat să'l credem.

Pe viitor făgăduim a fi maĭ scrupuloşĭ.

—✠—

Sumarul revisteĭ *Amicul Copiilor*, este următorul:

Albina şi Ţînţarul, *E. A.*; M-selle Maussade, *Iulia B. P. Hasdeŭ*; Ghiţă Păun, *Stef. Basarabeanu*; Muzicantul şi Vodă, *P. Ispirescu*; Leul, *V. C.*; Kenu, *X.*; Fraţiĭ Lupu, *E. Lupu*; Copilăriĭ. Colibri, *E. A.*; Rândunica, *Z.*; Şaradă, problemă, cuvênt pătrat, gâcitoare, etc. Două ilustraţiunĭ.

Proprietar Editor Th. Basilescu.

Bucureștĭ. — Tipografia Thoma Basilescu, Bulevardul Elisabeta, 111.